

Biblický text, který má dnes orat kůru našich srdcí, je zapsán v Janově evangeliu, kapitole 1., ve verši 11., kde čteme:

„Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho.“

*

Ó Pane, kéž by Tvá svatá vůle byla patrna i ze slov chabého, nepatrného člověka. Amen.

*

Přátelé v Kristu,

jsme v mezidobí, mezi svátky Veliké noci a mezi svátky svatodušními. Událost Velkého pátku zažil celý Jeruzalém, událost nedělního rána – vzkříšení – zažilo jen několik jednotlivců z nejbližšího Ježíšova okruhu. A těchto několik vyvolených, kterým bylo dáno zažít to neuvěřitelné, zažít ten soukromý a naprosto převratný zázrak, těchto několik jedinců nevěří svým smyslům. Je to vysoko nad jejich chápání, jsou předěšení, vykolejení. Ještě se jim nedostalo daru Ducha svatého. Ježíš jim říkal: „Nenechám vás samotné, jako sirotky, ve světě zvůle a násilí, dám vám svého Přímluvce, svého Utěšitele, mého Ducha lásky, pokory a pokoje a ten bude stále s vámi až do té doby než se k vám vrátím, abych ve světě ustavil království pokoje.“

Před tímto darem Utěšitele a Přímluvce jsou v Krista uvěřivší jednotlivci, právě jako ti sirotci opuštění a vyjevení. V uších jim zní velkopáteční skandování jeruzalémských: „Sestup s kříže a uvěříme.“ Tak skandují zbožní lidé všech generací: „Sestup s kříže a uvěříme.“ To volání zní od začátku lidských dějin, ve všech náboženstvích až dodnes. Vždyť i pevná židovská víra vznikla ze zážitku velké Boží moci, kdy Hospodin, Bůh Izraele a Stvořitel světa, zasáhl do dějin svého lidu silnou paží, aby přemohl vyzbrojenou přesilu faraonských vojsk a tím dopomohl bezbranným uprchlíkům ke svobodě. Mocná paže Božího zákroku – ona způsobila zrod víry ve světě lidí v Izraeli.

Ani dnešní moderní či postmoderní člověk nejeví ochotu věřit v Boha, který nezasahuje do lidských dějin, který podobně jako olympští bohové pouze dlí nad tímto světem, ale nestará se o něj, a tak se může ve světě dít cokoliv, může se rozpoutat peklo koncentračních táborů, gulagů a jiných masově vyvražďovacích, do nebe marně volajících, krutostí.

Od pradávna dodnes člověk a lidé nechápou, proč by měli uvěřit v bezbranného, v bezmocného Boha, k čemu by jim byl, jak by jim mohl pomoci? Od pradávna dodnes zní velkopáteční dilema zbožných: jiným pomáhal a sám sobě pomoci nemůže? Sestup s kříže a uvěříme.

Právě po velikonočních událostech a před novou Boží přítomností ve světě, v mezidobí, cítí těch pár v Krista věřících jednotlivců Boží zjevení v Kristu jako disharmonii, jako malér či nedopatření. Říkají si v duchu slov z Janova evangelia: „Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho.“ Boží zásah do světa, jeho mise v člověku Ježíši, Boží intervence pravdy a lásky nedopadla pro tvrdost odcizených srdcí, pro tvrdost vlastních, to jest v Boha věřících, hle jak těžce váží hřích, jak hrozná a dalekosáhlá má důsledky, hle, jak závažný je pád a úpadek lidí, jaká propast mezi milujícím Bohem a jeho zmocněncem a mezi lidmi. „Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho“, to není pouze nejhlubší povzdech nad křížem neporozumění a nezdaru. Je to i nové prohlášení a potvrzení Božího nároku. „Do svého vlastního přišel.“ Tato země, tento svět patří Bohu, je to jeho vlastnictví a majetek.

Včera jsem byl na zámku Jezeří. Z okna zámku je vidět doslova spoušť. Ohromné území, v kterém byly vybagrovány tenké vrstvy hnědého uhlí – mrtvá a zraněná země táhnoucí se od Bíliny přes Most až za Litvínov – území, které se má dále rozšiřovat, kterému už padlo za oběť 116 vesnic a měst a další mají následovat. Stáli jsme u okna, filmová kamera zabírala tu spoušť a mladá reportérka se mě ptala a později přímo naléhala: Jak se to mohlo stát? Z jakého důvodu, proč jsou lidé takoví? Nejsem dost pohotový, tak trochu jsem koktal: ztráta úcty k přírodě, k zemi, k člověku, k Bohu, ale proč, proč jsou takoví? Žalm 24. říká: „Země je Boží stejně jako vše, co je na ní, zemský povrch i všichni, kteří na něm žijí a bydlí.“ Není nám řečeno – země nepatří nikomu, není nám řečeno – země patří všem, není nám řečeno – svět patří nám. Země není kořist mocných či bohatých, není to kořist národních či nadnárodních finančních kartelů ani anonymního kolektivu. Jejím vlastníkem je Bůh. „On přišel do svého vlastnictví.“ Země je Boží. Země je naším pozemským, časově ohraničeným, dočasným domovem. Zde na zemi chce s námi pobývat Bůh. On na nás nečeká teprve až na konci našeho života. Nečeká pouze za světem na naše duše. Přišel, přichází a přijde, aby učinil z této země jeho a náš příbytek, místo společného pobytu. On přišel do svého vlastnictví, on chce, abychom v jeho teritoriu, na zemi, byli jako doma, abychom v jeho Duchu tuto zem obdělávali, osazovali, chránili a uchovávali. K tomu, abychom mohli být na této zemi domácími a zodpovědnými správci, k tomu nám dal ještě Ježíšova slova, slova syna člověka, syna této země a syna Božího. Jeho slova, například kázání na hoře, to nejsou tomuto světu cizí poukazy k chování, které by se dalo možná praktikovat někde na měsíci, které by se ale nedalo uskutečnit na zemi. Příkázání nezištné lásky, vzdání se násilí, naše zodpovědnost za naše chudé, tyto impulsy jeho slova nám dopomáhají k tomu, žít v tom jeho vlastnictví právě jako ti jeho vlastní. „A vlastní jeho nepřijali ho.“ Je to svědectví o tom, že Boží akce v Kristu, díky lidskému odcizení ztroskotala, že to dopadlo bledě a že už to lepší nebude? Ale jaké by to bylo evangelium, jak bychom tuto zvěst či zprávu mohli nazvat dobrou či dokonce radostnou?

Vlastní jeho nepřijali ho. To je smutná zpráva o lidech této země, o lidu světa i víry. Smutná zpráva o vlastních i o nepravých vlastnících. Smutná zpráva o ztrátě úcty, o ztrátě vztahu k zemi, k člověku, k Bohu. Ale my věříme evangelium – dobrou a radostnou zvěst.

Vlastní jeho nepřijali ho. Ale tím to nekončí, to není žádná definitivita. Bůh vzkřísil ukřižovaného Ježíše, hrob je prázdný, nehledej živého mezi mrtvými. I když to zatím nechápeš, věř to. Duch svatý, duch ukřižovaného a vzkříšeného je zde, když ne jako ten co byl všemi vítán, tak holt jako ten nepohodlný. Ti vlastní - nevlastní poslední vážnost. Přišel do svého vlastního a svět se ho nikdy nezbaví. Vyhlašuje tuto zem za Boží vlastnictví, a to s úplnou a konečnou platností. Člověk může proti tomu faktu, ke své škodě, jednat, může ho relativizovat, může ho popírat či vytěsnit, přesto platí, a to na věky věků, až do skonání světa. Vzkříšení je dynamika, síla Boží, která přemáhá sílu rozpadu a zmaru, která přemáhá smrt ve všech jejích polohách a podobách. Život, to Boží vlastnictví, je garantován divem vzkříšení. Vždyť Janův text jde dál, pokračuje: „Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho. Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili, jako se rodí lidé, jen jako děti pozemských rodičů, nýbrž ti se narodili z Boha.“

Vlastní jeho nepřijali ho. A hle, jsou tu ještě vlastní, kteří ho přijali a kdo je tímto Božím dítětem, kdo je jeho dcerou či synem, to neurčuje nikdo z lidí, to ví pouze Bůh sám. Amen.